

„POLAK” kosztuje
na kwartał 11.00 mk.
z odnośn. do domu
12.00 mk.; na miesiąc
3.70 mk., z odnośn.
do domu 4.00 mk.
OGŁOSZENIA
za 8-linowy wiersz
drobny druk 1 mk.

POLAK

REDAKCJA
ADMINISTRACJA
I EKSPEDYCJA
mieszczą się w Ka-
towicach przy ulicy
Fryderykowskiej
(wejście z ul. Reichs-
-bank) nr. 20 -
Telefonu nr. 1706.

ORGAN NARODOWEJ PARTJI ROBOTNICZEJ

W słowach tylko chęć widzimy — w działaniu potęgę. A. Mickiewicz.

Dzień górnośląski w Poznaniu.

Plebiscyt na G. Śląsku.

Rotterdam, 22 lutego. Z Londynu donoszą tu-
tejsze gazety: Na popołudniowym posiedzeniu kon-
ferencji londyńskiej odbyła się dłuższa dyskusja w
sprawie plebiscytu górnośląskiego. Przedstawiciele
koalicji w Berlinie nadesłali na konferencję spra-
wozdanie, donoszące, że położenie na G. Śląsku jest
do tego stopnia wyjaśnione, że dalsze zwleknięcie
terminu plebiscytu staje się zbędnym. „Nie wia-
domo jeszcze, czy Anglia czy też Włochy podały
wniosek, aby głosowanie mieszkańców G. Śląska
odbyło się jednocześnie z emigrantami. Zdaje się
atoli, że był to wspólny wniosek angielsko-włoski.
Briand w imieniu Francji był przeciwny wspólnemu
głosowaniu, podnosząc, że przez to może przysięść
do zakłócenia porządku. Ale Lloyd George odpo-
wiedział, że prawidłowe przeprowadzenie głosowa-
nia zostanie przez wojska koalicji zapewnione, a
Anglia jest gotowa ze swej armii nad Renem wy-
słać 4 bataliony dla utrzymania porządku na Gór-
nym Śląsku. Po przeprowadzeniu dyskusji zapa-
dła uchwała, że mieszkańcy G. Śląska i emigranci
głosować mają w jednym dniu i to 20 marca, albo
w jednym z najbliższych dni następnych.

Paryż, 22 lutego. „Matin” podaje szczegóły o
wczorajszej konferencji londyńskiej. Obradowano
najpierw nad sprawą górnośląską. Uchwałę zaku-
munikowano o 4 godz. po południu urzędowym
agentom. Najwyższa Rada ogłosiła jeszcze prze-
pisy objaśniające co do uchwały w sprawie gło-
sowania na G. Śląsku.

Berlin, 22 lutego. Do Berlina nie nadeszła je-
szcze urzędowa wiadomość z Londynu o uchwale
co do plebiscytu górnośląskiego. Wiadomości na-
desłane z Londynu, pozostawiają niewyjaśnioną
sprawę, czy po odrzuceniu oddzielnego głosowania
mieszkańców z emigrantami Koalicja nie postanowi
głosowania strefami.

Berlin, 22 lutego. Cała prasa berlińska jest o-
gromnie ucieszona z powodu uchwały londyńskiej,
postanawiającej, że mieszkańcy G. Śląska mają gło-
sować jednocześnie z emigrantami. Na ten temat
wszystkie gazety berlińskie zamieszczają obszernie
artykuły.

Paryż, 22 lutego. „Journal des Debats” donosi
z Londynu: Francja wyraziła również gotowość
wysłania posiłków wojskowych na G. Śląsk na
czas głosowania plebiscytowego.

Dzień górnośląski w Poznaniu.

Poznań, 23 lutego. (Pat.). „Głos Poranny” do-
nosi: Dzień 19. bm. upłynął w Poznaniu pod zna-
kiem „Młodzież dla Górnego Śląska”. Od rana
wszystkie szkoły były udekorowane zieloną i go-
dłami narodowymi. Tłum młodzieży spieszył do
kościółów, gdzie odbyły się nabożeństwa o po-
myślnym wyniku plebiscytu oraz okolicznościowe ka-
zania. Następnie dziatwa szkolna w ordynku po-
dażyła do szkół, gdzie odbyły się wykłady i pog-
danki omawiające znaczenie Górnego Śląska dla
Polski, oraz powisy deklamacyjne i wokalne uczniów
tych szkół. Wieczorem staraniem młodzieży od-
było się bardzo udatne przedstawienie „Kordian”.
W ciągu całego dnia dziatwa szkolna od najmłod-
szych do najstarszych zbierała po ulicach, sklepach
i zakładach ofiary na G. Śląsk. Dnia 20. bm. rano
odbyła się na cześć Górnego Śląska uroczysta aka-
demja w poznańskiej auli uniwersyteckiej.

Kresy wschodnie dla Śląska.

Warszawa, 23 lutego. (Pat.). Za pośrednic-
twem delegata swego w Nieświeżu otrzymał Komit-
et Obrony Kresów Wschodnich 12 list ofiar na su-
mę 30 638 marek i 1312 rubli złożonych na plebis-
cyt śląski przez mieszkańców Nieświeża i Klecka,
zaścianków: Sławkowo, Rudawki, Pleszewice,
Michniewice, Perezv, Bołoto, Alba, Lipnickie, Za-
witoie, wsi: Kruty, Bierek, Linka, Saska, Stare No-
wosiółki, Omiuńce i innych. Pieniądze te złożone
zostały w Komitecie Zjednoczenia Górnego Śląska.
Jednocześnie ofiarodawcy wysłali następujące de-
cesze do swych odległych braci:

Bracia Ślązacy! Przypnijcie oto te skromne
ofiary złożone na rzecz sprawy waszej przez miesz-

kańców Nieświeża i jego okolic i pamiętajcie, że
chociaż oddaleni od was, dusza cała i sercem ie-
steśmy z wami. Niech żyje Śląsk i jego dzielni
obrońcy!

Układ francusko-polski.

Paryż, 23 lutego. (Pat.). Układ francusko-
polski głosi wstępnie, że oba rządy w jednolitym
stopniu troszczą się o to, aby utrzymać prawomo-
ność traktatów wspólnie podpisanych, jako też tych,
które będą podpisane w przyszłości, aby zapewnić
pokój Europie oraz bezpieczeństwo terytorjalne obu
państw a także aby skoordynować swe pokojowe
wysiłki. Oba rządy zawierają układ następujący:

1. Oba rządy zobowiązują się porozumieć w
wszystkich sprawach polityki zagranicznej; inte-
resującej oba państwa a regulujących stosunki
międzynarodowe, wynikłe z traktatu pokojowego
i postanowień Ligi Narodów.
2. Oba rządy będą się porozumiewać co do
wspólnej akcji wzajemnej pomocy pod względem
ekonomicznym. W tym celu będą dodatkowo za-
warte specjalne układy oraz konwencje handlowe.
3. W razie gdyby oba państwa lub jedno z
nich zostało zaatakowane, nie sprowokowały
ataku, oba rządy porozumieją się co do obrony
swych terytoriów oraz słusznych swych intere-
sów w granicach określonych następnie.
4. Oba rządy zobowiązują się porozumieć się
przed zawarciem nowych układów dotyczących
ich polityki w Europie środkowej i Wschodniej.

Paryż, 23 lutego. (Pat.). Omawiając w zwie-
żych słowach układ francusko-polski, „Journal des
Debats” składa życzenia Francji i Polsce z powodu
nawiązania węzłów prawdziwej przyjaźni i to
wśród warunków, mogących wzbudzić nieufność
tylko u wrogów ogólnego pokoju.

Paryż, 23. lutego. (Pat.). Układ francusko-
polski zakomunikowany został przedstawicielom
Anglii, Belgii, Włoch, Japonii i Stanom Zjedno-
czonym.

Porozumienie polsko-rumuńskie wypracowane.

Warszawa, 23 lutego. (Pat.). „Polpress” do-
nosi z Bukaresztu: Generał Stanisław Haller odbył
liczne konferencje z przedstawicielami sfer politycz-
nych i wojskowych rumuńskich. Obrady te pozo-
stały w tajemnicy, powszechnie jednak sądzą, że po-
rozumienie polsko-rumuńskie zostało wypracowane
w najdrobniejszych nawet szczegółach tak, że po-
danie umowy będzie tylko doniesieniem formal-
ności. Panuje przekonanie, że obecność generała
Haller podczas pobytu ministra Sapiehy w Buka-
reszcie będzie bardzo potrzebna.

Konferencja pokojowa w Rydze.

Warszawa, 23 lutego. (Pat.). Korespondent
„Kurjera Porannego” donosi z Rygi pod datą 20-go
lutego:

Dziś o godz. 1-szej popołudniu roznoczyła się
konferencja przewodniczących delegacji polskiej
wiceministra Dąbskiego i ministra Steczkowskie-
go z przybyłym do Rygi przejazdem z Moskwy do
Londynu Krassinem. W naradzie brał również
udział Joffe. Konferencja, jak informują w kołach
delegacji, ma mieć charakter decydujący dla spra-
wy ukształtowania się stosunków polsko-rosyjskich.
Obie strony przypisują jej doniosłe znaczenie poli-
tyczne.

Oprócz poprzednio wymienionych w naradzie
z Krassinem wzięli udział ze strony delegacji pol-
skiej Łados i ze strony rosyjskiej Lorenz. W ciągu
pierwszej godziny Krassin sądził przedstawicieli
Polski co do opinii w zawitych sprawach trakta-
towych. Następnie zawiązała się luźna rozmowa
w sprawie ewentualnych przyszłych stosunków eko-
nomicznych i handlowych Polski i Rosji. Na ogół
wskazywano pomyślne perspektywy dla Polski i
akcentowano pokojowe tendencje Rosji sowieckiej.

Rumunia i Rosja.

Bukareszt, 22 lutego. W senacie rumuńskim
na odnośną interpelację co do stosunków pomiędzy
Rumunią a Rosją oświadczył Tace Janescu, że sto-
sunki te się poprawiły i że o wojnie pomiędzy
Rosją a Rumunią na razie mowy być nie może.

Publiczna demoralizacja.

Niemiecki samowolny Komitet plebiscytowy,
na którego czele stoi, jak wiadomo, dr. Urban-
ek, już od kilku tygodni zamieszcza w gazo-
tach niemieckich wielkie całostronne ogłoszenia,
wyznaczające kwotę miliona marek prze-
ciwko tak zwanej przez niego „bojówce Pol-
skiej”.

Kwota miliona marek ma stanowić fundację,
która ma być rozdzieloną w następujący sposób:
1) jako wynagrodzenie za mądre i zdecydowane
wystąpienie przeciwko zamachom „bojówki pol-
skiej”, i 2) jako wynagrodzenie za wykrycie pla-
nowanych lub wykonanych rzekomych „czynów
ohydnych tej hołoty”.

Najpierw jeżeli ma być mowa o „hołocie”,
niech dr. Urbanek szuka jej przedewszystkiem w
tych kołach niemieckich, które uprawiają paskar-
stwo i lichwiarstwo, jeżdżą po spacerach automo-
bilami i za to pobierają 350 marek dziennie. Ko-
ła te są politycznie spokrewnione z dr. Urbanikiem,
który znać je dobrze musi i zna je też niewąt-
pliwie. Berlińska „Freiheit” bardzo wyraźnie o
tem pisała, a myśmy dopiero przedwczoraj odno-
sny jej artykuł powtórzyli.

Niezależnie wszelako od tego, powtarzamy nie-
wiedzieć już który raz, że nadużycia, występki i
zbrodnie, czy one pochodzą z tej lub owej strony,
bezwzględnie i surowo pięć i karać należy. Wy-
stępkę i zbrodnię są występkiem i zbrodnią i
jako takie winny też być traktowane.

Ale dr. Urbanek zwraca się jednostronnie prze-
ciwko rzekomym „bojówkom polskim”, o których
właściwie, że wcale nie istnieją, natomiast ani jednym
słowkiem nie wspomina o czynach ohydnych, po-
pełnianych przez Niemców, „heimatrujerów” i
„stosstrupplerów”. Te czyny ohydne, jak bandy-
tyzm, dowiezienie i przechowywanie broni, są mu
dobrze znane, a jednak traktuje on rzecz całą
tak, jak gdyby nowo się narodził, o nich nie
słyszał i nie wiedział.

Co dr. Urbanek w swych ogłoszeniach, pomie-
szczanych obecnie stale w gazetach niemieckich
robi, to jest zaprowadzenie systemu szpie-
gowstwa, a więc systemu, który musi budzić u-
czucie wstrętu i obrzydzenia, bo systemy szpie-
gowstwa zawsze takie uczucia w człowieku przy-
zwrotnym i szanującym się budzić muszą. Ogłosze-
niami swymi, ujętymi w tak ogólnikową formę,
dr. Urbanek daje podjętą i zachętę podejrzanym
żywiłom niemieckim do tropienia, węszenia i śle-
dzenia wszystkich Polaków. Pierwszy lepszy
„stosstruppler” może rzucić potwarz i podejrzenie
na całkiem niewinnego Polaka, albo postępować
„mądrze” i „zdecydowanie” tj.: dopuścić
się napaści na ludność polską. Za taką „zdecy-
dowaną” napaść zgłosi się do dr. Urbanka o na-
godę z fundacji milionowej. Milionowa ta fun-
dacja staje się zatem przyczyną podjętych i zachę-
ty do szerzenia bandytyzmu na G. Śląsku dla
wszystkich niewyrażnych i podejrzanym żywi-
łom niemieckich, do których w pierwszym rzędzie
zaliczyć należy „stosstrupplerów” i podobne ga-
tunki.

To wprowadzanie systemu szpiegowstwa, for-
mowane ogłoszeniami dr. Urbanka, przypomina
stary policyjno-szpiegowy system
pruski, tak bardzo gorliwie uprawiany za czasów
rządów Hohenzollernowskich przeciwko socjali-
stom, a przelewany przeciwko Polakom.
Znaną jest rzecz, że za dawniejszych rządów
prusko-niemieckich urzędnicy policyjni, zwłaszcza
na ziemiach polskich, mieli obowiązek podania w
miesiącu wyznaczonej im liczby denuncja-
cji, bo za każdą denuncjację otrzymywali taką i
taką nagrodę. Jeżeli zaś który urzędnik policyj-
ny nie mógł lub nie umiał wywiązać się z tego
zadania, natenczas nie tylko minęła go nagroda,
ale dostał się na czarną listę, a gdy częściej się
to powtarzało, musiał nawet musiał karę pienię-
żną, albo przesiedlano go „w interesie służby”
na stanowisko gorsze lub mniej płatne.

Oczywiście przy takim systemie i pod takim
niemoralnym naciskiem urzędnik starał się, żeby
się poszczycić jak największą liczbą denuncjacji i
szpiegowstwa, bo za każdy taki wypadek otrzymy-
wał wynagrodzenie, a co najmniej wkładał się w
łaski w tak zwanych „wyższych regionach”.
Śniegowano więc wszystkich Polaków, denuncja-
cje sypały się jak z rogu obfitości. Całkiem nie-
winnym ludzi denuncjowano, na podstawie tych
denuncjacji włączono ich przed sądy, wytaczano
procesy polityczne i t. p. Wiedza o tem dobrze

członkowie zarządów organizacji i towarzysztw polskich, wiedzą o tem polscy działacze społeczni i polityczni, wiedzą o tem redaktorzy gazet polskich, to ich to przewidywaliśmy pruski system szpiegowski i denuncjatorski odczuć jak najczulszą i jak najtroskliwszą „opieką”.

Ten system szpiegowski denuncjatorski był systemem publicznej demoralizacji, który niejednokrotnie był przedmiotem ostrej i surowej krytyki w parlamencie niemieckim. Sam Bismarck swego czasu odpowiadając w parlamencie polskiemu, śp. dr. Kantakowi, który bardzo ostro zaatakował ten system, przyznał publicznie, że piętnem on nie jest i do podniesienia moralności publicznej się nie przyczynia, a e dodał, że w państwie niemieckim, mającym tak zdeklarowanych wrogów wewnętrznych, jak Polacy, system ten jest konieczny i państwo prusko-niemieckie obyć się bez niego nie może.

Dziś nie ma Bismarcka, nie ma dawniejszych rządów prusko-niemieckich, ale mamy na G. Śląsku dr. Urbanika, który stojąc na czele samowładzem niemieckiego Komitetu plebiscytowego, albo sam z własnej inicjatywy, albo też ze wskazówek i pod naciskiem Berlina uprawia w nieco innej formie stary szpiegowski denuncjatorski system pruski, będący publiczną demoralizacją. Że taka demoralizacja bandytyzmu nie może wykorzenić, a e go potęguje i dla najgorszych szumowin społecznych staje się powodem do szerzenia zbrodni bandyckich, tego obszerniej tłómaczyć i uzasadniać nie potrzeba.

W ten sposób niemiecki Komitet plebiscytowy, na którego czele stoi dr. Urbanik, staje się moralnym współwinowajcą bandytyzmu na G. Śląsku. Bandytyzm może być i jest też w samej rzeczy rozmaity. Są bandyci, którzy ludzi napadają, okradają i mordują. Mamy niemiecki bandytyzm prasowy, uprawiany przez „Schwarzer Adler” i wierne jego sojuszniki, jak „Morgenpost”, „Kattowitzer Ztg.” i inne podobne hakatystyczne - wszechniemieckie organy, o czym swego czasu obszerniej już pisaliśmy. A teraz najnowsza forma bandytyzmu uwidatnia się jak krawo i wyraźnie w ogłoszeniach niemieckiego Komitetu plebiscytowego, zamieszczanych w gazetach niemieckich.

Ale i ten niemoralny środek chybi celu i na pewno G. Śląska nie uratuje dla Niemiec. Pozostanie tylko wspomnienie niecnej roboty prusko-niemieckiej, roboty, która nie przebiega w środkach i po wszystkie czasy pozostawi po sobie wspomnienie i uczucie wstrętu i obrzydzenia.

Niebywale przekupstwa na G. Śląsku.

„Volkswille” z dnia 18. lutego br. podaje niezmiernie charakterystyczne dane, dotyczące niemieckiego komisarza plebiscytowego, które tutaj w dosłownym przekładzie podajemy.

„Przekupstwo w niektórych działach niemieckiej organizacji plebiscytowej przybiera taki zakres, iż dłużej już milczeć o niem niepodobna. W dziale T. U. W. (przewóz, zatrudnienie i wyżywienie) niemieckiej organizacji plebiscytowej zatrudnia się taka gospodarka, która przechodzi wszelkie sprawy o zyska wojennym oraz interesach z okazji demobilizacji. Jedynie tylko koła „udziałowców” jest tym razem mniejsze, składa się ono z towarzysko wyłącznej grupy wysokich oficerów i szlachty, którzy tym razem zapewniają sobie cały zysk. W centrali T. U. V. we Wrocławiu zasiadają jedynie oficerowie szlacheccy, znani jednocześnie.

ELIZA ORZESZKOWA.

GLORIA VICTIS.

(R. 1863).

83) (Ciąg dalszy.)

Oczkami świecącymi jak czarne perełki, po całej postaci Inki wodziła, wyraz podziwu i zachwycenia twarz jej okrywał. Było w tym podziwieniu i w tym zachwyceniu coś dziwnie i szczerze naiwnego.

Jeżeli w zaznajamianiu się z Inką i miała ubożny cel jakiś, to jednak niewątpliwie sprawiała ono jej samej żywą przyjemność. Mówiła okaleczoną i wyrazami obcemi lataną polszczyzną, tak jak mówią ci, którzy nielokrotnie jej się wyuczuli, albo niegdyś jako ojczystej używali, a potem zapomnieli. Z dalszego ciągu rozmowy okazało się, że była to dla niej samej mowa wpółojczyzna. Śmiejąc się, mówiła.

— Ja troszkę polka! U mnie ojciec ruski był a matka polka. Tak mnie troszkę czasem i ciągnie do polaków...

Po twarzy Inki rozlał się wyraz zdziwienia.

— Wy zadziwili się! Czegóż wy tak zadziwili się! Nu, już wiem! Tego, że moja matka była polka, a z ruskiego poszła. Cha, cha, cha, cha! U was predrazsudok (przesąd) jest, że tak żerć się albo za maź wychodzić nie trzeba... Nu, głupost to pustiaki! (głupstwo, drobnostki). Biedną dziewczyną była i, kiedy ją do bry los spotykał, czemużby z niego skorzystać nie miała? I czasy wtedy spokojniejsze były, ale to wszystko jedno. W każdym czasie predrazsudki to głupost i tylko żyć ludziom przeszkadza. A d n a k o ż (jednakże) trzeba,

jako czynni uczestnicy zamachu Kappa, a więc niejako rozsądniki paskarstwa i nadużyć w czystym stylu niemiecko-narodowym. Zadanie tych panów polega na tem, by dostrzazać samochodów, futer, futrzanych worków na nogi, kołder, i innych pięknych rzeczy, na których prawdopodobnie już w czasie wojny ci panowie nauczyli się zdobywać setki tysięcy. Ponieważ jednak te paskarskie „gezejty” zabierają wiele czasu i sił twórczych, więc panowie ci otrzymują za to po 35 marek za godzinę, a więc za 10. godzinną pracę (czytaj jazdę samochodem) p bierają dziennie 350 mk. Te 350 mk. wypłacane są za to, że ci panowie oficerowie Kappa mają czas do rozporządzenia dla swych gezejów i dla leżenia w samochodach. Znaleziono trafne uzasadnienie dla tak wysokich płac dziennych: oto oszukaństwa były tak wielkie, że takimi właśnie wysokimi płacami tylko chciano im zapobiedz.

Ma się rozumieć, że nie to nie zmieniło nadużyć i nadal roi się wprost od podarunków w postaci futer i kosztownych opłat za pośrednictwo. Są ludzie, którzy w ciągu kilku tygodni złożyli w ten sposób setki tysięcy. Dziś wstrzymamy się jeszcze od wymieniania nazwisk, gdyż ułamy, że nasz krzyk alarmujący wystarczyć, by zmusić odpowiedzialne czynniki w Berlinie do przewrócenia porządku. Wymienimy tu tylko dwóch głównych bohaterów, niejakiego inżyniera Meyera, a przede wszystkim znanego z zamachu Kappa syna generała Justitzwiza. Czynniki odpowiadające za przyznane kredyty winne się jaknajśpieszniej tą sprawą zająć. Robotnicy nie mają w tem żadnego interesu, ażeby pieniądze pochodzące z okolicznych przez nich podatków szły na to, by powni panowie berlińscy urządzali sobie podróże na Śląsk Górny dla stworzenia „nowych Niemiec”, by wieczory spędzali z damami teatralnymi.”

Powyższy obraz stosunków w niemieckich organizacjach plebiscytowych jest tak wymowny, skrócony jest przez dziennik niemiecki tak jaskrawymi barwami, że wprost trudno cośkolwiek do tego jeszcze dodać. Uważny czytelnik sam zrozumie, czem właściwie jest cała ta organizacja i potrafi z sądu swego o niej wysnuć odpowiednie wnioski. Nie wypadną one na korzyść Niemiec.

Prośba do wszystkich.

226 miliardów marek w złocie wynoszą odszkodowania, jakie Niemcy muszą zapłacić! Na każdego mieszkańca Niemiec, czy to starzec, dorosły czy dziecko w kołwie, przypada ponad 60 tysięcy mk. pańerowych długów. Jeżeli chcesz siebie i swoje dzieci ustrzedz od tego ciężaru, przekonaj się, czy zostałeś wniesiony na listy uprawnionych do głosowania! Jeżeli nie — wnieś natychmiast reklamację.

Przegląd polityczny.

Co za kłopot!

Zaledwie Komisja Międzysojusznicza w Opolu ogłosiła urz dowo, że za jej wstawieniem się władze polskie wzmacniają strażę pograniczną, alści już 3 posłów wszechniemieckich zadaje w parlamencie rządowi pytanie, co zamierza uczynić wobec następujących „stwierdzeń”... „Z kół rolników śląskich, mieszkających tuż przy granicy polskiej, doszły w ostatnich czasach doniesienia, z których wynika, że po tamtej

abym wam powiedziała, jak się nazywam i kto ja taka.

Powiedziała jakieś nazwisko i poprosiła, aby Inka ją Heleną Iwanówną nazwała. A mąż jej w wojsku służy i jest adjutantem kniazia Borysa Elpidorowicza.

Oczy Inki błysnęły i zupełnie pomimowoli, z nagle ożywieniem twarzy, powtórzyła:

— Kniazia!

Głośno, swobodnie zaśmiała się znowu Helena Iwanówna.

— Wiecie, kto to kniaź Borys! zauważyliście go! Nic dziwnego! On u nas pierwszy krasawiec (piękność męska) w całym wojsku! A jaki dobry, miły człowiek! Z mężem moim jak brat z bratem żyje i ja sama duszę za niego... Ale pozwólcie dowiedzieć się, jak wasze imię?

— Ina.

Helena Iwanówna uśmiechnęła się czegoś tak bardzo, że aż w ręce, białymi rękawiczkami ociągnięte, klaskać zaczęła.

— A co? Tak on mnie i mówił. On, znaczy się, kniaź, słyszał raz, jak matka na was imieniem tem wołała a ja szorzeżałam się i mówiłam, że takiego imienia нема...

Wzruszając ramionami trochę drżała, Inka szepnęła:

— Kniaź mówił o mnie...

— A wy myślicie, że on nie mówi o was. My z mężem już całą niedzielę (tydzień) śmiejemy się z niego, że o niczem innem, jak tylko o was, mówić nie może. Pociniła was nazywa. C'est une déesse! m'wi. Wczoraj spotkał się z wami na ulicy i zaraz do mnie przyszedł. „Wiecie Heleno Iwanówno, — mówi — że gdyby ja do Petersburga zawęz i na wielkim świecie pokazał, wszyscy imby głowy rozawracać mogła”. A jemu samemu to już i dobrze zawraca się od was w głowie. Nu, a e ja sobie gadam i gadam, a mnie do domu czas! Pozwólcie dowiedzieć się, jak imię waszego ojca?

stronie a inicy pociągano fizyczne siły wojskowe. Mieszkańcy pogranicza są zupełnie bez ochrony i obawiają się najgorszych rzeczy dla siebie i dla rodzin swych. W stosunkach tak niepewnych musi na obszarach omawianych całe życie gospodarcze zupełnie ustać, gdyż onk nie wie, czy sprzątać będzie to, co zasiał. Od czasu zupełnego rozbrojenia ludności wiejskiej, zniesienia obrony mieszkańców (Einwohnerwehren!) i organizacji samoobronnych, wobec całkowitego ogolnienia z wszelkiej ochrony wojskowej, ludność dano na pastwę każdej czynności nieprzyjacielskiej. Także zachowywanie się Polaków żyjących na pograniczu, niepokojących i drażniących ludność niemiecką wyzywającami oświadczeniami, zawiera dla tejże ludności niebezpieczeństwo.”

Rzecz prosta, że zaci ci trzej posłowie są tylko płytami od gramofonu, w które nagadały znane czynniki teutońskie: przejść możnaby tedy nad temi do znużenia powtarzanymi skargami do porządku dziennego. At li jeden szczegół u'erza w ich wywodach, nie nowy wprawdzie, lecz jednak uwagi godny: Ustęp, gdzie skarżą się że przeciwko wkraczającym tu w dany razie bezprawnie wojskom polskim nie ma kto wystąpić, bo: niema tu wojska (Francuzi i Włosi to pono „nietki”), ani einwohnerwehry (która przecież pełni, wedle zapewnienia papierowych, tylko służbę „policyjną” a nie wojskową!) ani innej organizacji podobnej (może krigerferajru?), ani nawet ludności cywilnej uzbrojonej! (w Belgii strzelano nawet małe dzieci, które ledwie widziały, czy jakiś cywilista podniósł broń na żołdaka pruskiego!). Cenne to wyznanie, znamienne dla poziomu umysłowego i moralnego krzyżaków, a zdradzające m'niowoli cele „Einwohnerwehry”, itp. „organizacji” stanowić powinno nowy powód, aby Koalicja była nieublagana w sprawie rozbrojenia.

Wybory w Prusiech.

Podług zestawień nadeszłych aż do wtorku rana, wybrano na 341 posłów: niem. nar. (konserw.), 68, niem. str. lud. (nac-lib) 48, centr. 63, demokr. 20, soc. dem. 93, soc. niezal. 20, komun. 21, wellów 7, fr. stanu średn. 1.

Wymywiają się.

Rząd niemiecki ogłosił memoriał w sprawie odbudowania Francji, rzekomo na podstawie urzędowego materiału francuskiego. Ma się rozumieć, że Niemcy nie powinny nic już płacić, bo: 1) koleje już tam i tak odbudowane, 2) ludność zburzonych miejscowości ma zarobek — „czysty zysk wojenny!” — z tego, że liczni goście przewijają oglądać sobie zniszczenia, a rola i drogi na ogół już oczyszczone z pocisków; 3) kopalnie mogli byli Francuzi naprawić, gdyby byli chcieli, bo chodzi o naprawę a nie o zakładanie nowych szybów (usuwanie gruzów itp. nie pono nie znaczyl); 4) tak samo mogli odbudować wszystko inne, gdyby byli przyjęli pomoc w ludziach i w materiale, którą im Niemcy ofiarowali; wszakże Niemcy dawno już odbudowali Wschodnie Prusy, zniszczone przez Moskali; 5) Niemcy i tak nie wywołały wojny, co zniszczyły, te z konieczności wojennych; 6) niechaj lepiej Francja nadal jeszcze teraz wojen nie toczy, a nie będzie miała kosztów; niechaj zwa'a „na opinie Europy”, że odbudowanie zniszczonych obszarów jest jej obowiązkiem.

Wobec wyroku, jaki Europa (ale nie Europa „najcentralniejsza”) wydała już dawno na teutonów, nie wiadomo, co więcej podziwiać, czy głupotę, czy bezczelność ich „memoriału urzędowego”. Czas doprawdy, żeby ta hoła krzyżacka dostała się niktyle pod finansową, lecz pod ogólną kuratelę ententy, która wstępnemu potworowi winna przyćnić niktyle „kłów, rogów, pazurów”, ale i ozoru jałowego.

— Ojciec mój oddawna już nie żyje. Na imię było mi Julian.

— Biedniak wy! (biedaczka) tak rano (wcześnie) bez ojca zostaliście i... i z taką matką! Nu, tak do widzenia Ino Julianówno. A kiedy zobaczymy się? Może jutro znów na spacer tu przyjdziecie? I ja przyjdę. Pogadamy sobie i ja znowu na wasze liczko cudne popatrzę. A o której godzinie? U mnie, o tej porze czasu najwiecej...

Umówiły się, że nazajutrz zejdą się znowu na tem miejscu, o godzinie 4-tej, a teraz już nieco późno jest i Ina śpieszy... śpieszy... Coś ją pecha, na skrzydłach niesie ku tej wystrojonej, wesołej kobiecie, która wczoraj mówiła jej rzeczy tak miłe, tak miłe, że aż spać w nocy nie mogła. Jakby jej kto, wśród ciszy nocnej, do ucha szeptał słowa: C'est une déesse! A potem: „o niczem więcej, jak tylko o was, mówić nie może”. I jeszcze: Borys! Borys! Kniaź Borys! Słicznie imię to brzmi...

Zaszeleściła pomiędzy drzewami jedwabna suknia Heleny Iwanówny, inna niż wczoraj i jeszcze ładniejsza, jak srebrne paciorki rozwiewały się na kaneluszu jej małej, białej piórka, gdy wierzawczy Inę, na tej spotkanie biegła. Kaczkowatym krokiem biegła i z uśmiechem radośnym ręce Iny nachwyciwszy, w oba pończki ją ucałowała. Możliwy z powtórzenia tego wnioscie, że znając się oddawna i kochała się serdecznie. Ale też nie udana i nie obłudna była serdeczność Heleny Iwanówny. Rubaszna i naiwna, była ona cwszem samowolną, szczerą. Potrzebna na coś Helenie Iwanównie była Ina, niewątpliwie, ale że podobnie się jej i budziła w niej sympatię, to również było niewątpliwie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Pogłoski o możliwości wojny rumuńsko-bolszewickiej bezpodstawne.

Bukareszteński „Adverul” pisze, że pogłoski w prasie zagranicznej o możliwości wojny bolszewicko-rumuńskiej są nieprawdziwe. Obecnie odbywają rokowania o zaprowadzenie normalnych stosunków między Rosją i Rumunią. Wszystkie nieprawdziwe twierdzenia są charakteru tendencyjnego i zmierzają do wprowadzenia fermentu między oba państwa.

Pozatem w „Nowej Dobie” czytamy, że czeska opinia publiczna nie wierzy w możliwość bolszewickiego ataku na wiośnię. Z informacji podanej powyższemu dziennikowi przez pewnego socjalistę czeskiego, który niedawno powrócił z Rosji, wynika, że Rosja sowiecka nie jest zdolna do tego rodzaju ataków, tak ze względów ekonomicznych, jak politycznych kraju. W Moskwie wiedzą, że przedsięwzięcie militarne byłoby skazane z góry na niepowodzenie.

Śmierć posła Chanieckiego w więzieniu bolszewickim.

Warszawa, 22 lutego. (Pat.). „Gazeta Warszawska” dowiadyuje się z Rvgi, że w Moskwie zmarł w więzieniu poseł sejmowy Stanisław Chaniecki, wwieziony przez bolszewików w czasie najazdu na Polskę.

Z Irlandii.

Oddział, złożony z kilkuset żołnierzy angielskich, obsadził stolicę irlandzką Dublin, rozstawił czaty dookoła miasta i zakłada zasieki druciane. Ma on także kilka samolotów opancerzonych na podporządku.

KORESPONDENCJE.

Janów. W styczniu 1920. założyliśmy Towarzystwo katolickich Młodzieńców pod opieką św. St. Kostki w Janowie. Spora liczba Młodzieńców się zeszła i byliśmy wszyscy uradowani, ale nasza radość nie trwała długo. Przyszły zebrania w lato i zamiast Tow. się dzwigać, to napoczęło upadać, tak, że wspanialiśmy już, czy się utrzymamy. Ale Opatrzność Boska nie opuściła nas i mamy jeszcze nasze Tow. kat. Młodz., na którego czele nasz kochany i dzielny ks. kap. Śliwka stoi. Członków mamy przeszło 50, a na zebrania jedni i ci sami przychodzą, co najwięcej atoli 25. Taka parafia jak Janów, która liczy 14 000 dusz wiernych, powinna mieć 500 wybranych Młodzieńców w Towarzystwie. Niektórzy rodzice i młodzieńcy mówią: „wszędzie” płacić to za dużo, a tak i tak z tego korzyści nie mam. Oto najpierw wam wytłumaczmy co do zapłacenia składek. Występne wynosi 1 mk., a składka miesięczna 50 fen. A tu w niedzielki, wtorki, środy i czwartki bywają wesela. W sobotę i w niedzielę zabawy i przedstawienia. Na każdym weselu zapłacisz (zapłaci wasz syn Rodzice) 5.- mk. za „Tanzschleife”, to już składka na 10 miesięcy. Przez 4 dni na wesoła to już 20.- mk. W sobotę na zabawie znów 5.- mk., a w niedzielę na przedstawieniu najmniej 2.- marek. Gdyby w piątki i w poście były zabawy i przedstawienia, to by was tam także nie zabrakło. Przy takich pieniądzach to się możecie majątku dorobić i składki na całe życie zapłacić, a nie należ w zanosić i do szynkierzy. Korzystać w takim Tow. być, to jest, że my się tam nie nauczymy złych, tylko dobrych rzeczy. Zachowamy czystość ciała i duszy, jaką każdy młodzieńiec powinien zachować. Uczymy się pięknych i dobrych piosenek, a nie, hoira..., hoira itd. Niech nie zapominają też nasi młodzieńcy, że gdy do kina idą, to nieraz już diabeł w duszy siedzi.

Dzisiaj do kina a do piekła iść to niemal jedno. Po każdej zabawie przez cały tydzień idą po nocach, napici jak szkopy, młodzieńcy z hałasem i obrzydliwymi piosenkami na ustach. Nie nie słychać tylko „hoira, hoira”, lub „a w niedzielę rufek, fufek.” Janowiacy, przypatrzcie się tym młodzieńcom bliżej, co to za czyniaki są. To są syny tych rodziców, którzy nie namawiają swych synów do wstąpienia do Tow. kat. Młodzieńców. To są młodzieńcy, którzy nie są w katolicko-polskich Towarzystwach. To są nieraz wyrodkami parafii janowskiej.

Przypatrz i przysłuchaj się, kochany czytelniku ruchowi na takiej zabawie. Zawsze uszy i oczy bolą, kiedy się tam przyjdzie. Pier..., pier..., pier... i nie lno pier... słyszeć. Spiewy — ino „hoira, hoira”, a „rufek, fufek”, słyszeć. Tańce — tylko „Szeiber” a „Reinlaender mit Kniks” widzisz. Prawdziwe piekło. A o moralności to ani co gwizdać. Opici lażą jak bydło, każy to temz poniewiera. Ale przypatrz się na nieszpórach, a teraz w czasie postnym po stacjach w kościele, to najwięcej widzisz 10 młodzieńców. A to w piątek i w niedzielę jedni a ci sami. Rodzice, jeżeli na dal synowie wasi tak czynić będą, doczekacie się przekleństwa od nich samych. Jeżeli wam się uda ich odmienić, doczekacie się szacunku od nich i będziecie radością na nich patrzeć. A wy młodzieńcy garnijcie się do Tow. kat. Młodzieńców. Tam wyćpiesz z serca szkodliwą niemoralność, oduczysz się spiewania brzydkich piosenek i prowadzenia brzydkich rozmów, oduczysz się kłatwy i bluźnierstwa przeciwko p. Bogu. Ojcu twemu, który ci życie dał i za które kiedyś przed Nim odpowiadac będziesz. Jeżeli takim będziesz w późniejszych latach jak dotąd, przeklinasz sam siebie. Jeżeli zmienisz twój krok i pójdziesz śladem niektórych uczciwych młodzieńców w Janowie, będziesz szanowany od twoich kolegów, rodziców i współpracowników, i nie będzie za tobą żaden palec pokazywał jak dotąd robią, czego ty nie widzisz boś zawsze pity. Serce młodzieńca powinno być czyste jak... w... do, a to wtedy utrzymasz, jeżeli będziesz przestrzegał

na zebrania z Tow. kat. Młodzieńców. W Tow. kat. Młodzieńców nauczysz się dobrych uczynków, dobrych i pięknych piosenek i nauczysz się też miłości bliźniego, której na świecie teraz brak.

„Ty młodzieńcy, wznos sztafandary, Broń języka, broń twej wiary!”

A wy Rodzice pamiętajcie: że „Jaka Młodzież, taka przyszłość”. Dlatego posyłajcie waszych synów dorosłych do Tow. kat. Młodzieńców pod opieką św. St. Kostki, a chłopców do Towarzystwa kat. Chłopców pod Opieką św. Alojzego. Daj Boże, żeby nasza młodzież jaknajprędzej i jaknajlepiej nasze słowa zrozumiała. — Kilku katolickich Młodzieńców z Janowa.

Biertułtowy. (Agitacja niemiecka na poczcie). Będąc na poczcie w Biertułtowach zauważyłem, że po wszystkich oknach są nalepki (Aufklebebilder) pod tytułem „Pieronie lach nicht, ich wähle deutsch” i „Oberschlesien, du Land, wo unsere Wiege stand, bleibe deutsch!” Tak samo zauważyłem, że tam jeszcze pijawka krwi ludu polskiego, kat i morderca górnośląskiego ludu Hindenburg się znajduje, a na drugiej ścianie trójca wszechniemiecka, kadmarmarze i gnebiciele nas Polaków: Mackensen, Wiliś i Hindenburg, udekorowani w chorągiewkę czarno-biało-czerwoną. Stał mi rozum w głowie, gdyż tyle poczt już przechodziłem, ale nigdzie nie znalazłem w takiej „uczciwości” po-

Do

przyjmują wszystkie urzędy pocztowe przedpłatę na „POLAKA” na miesiąc marzec!

wyżej wymienionych katów ludu polskiego jak na poczcie w Biertułtowach, na poczcie „republikkańsko”-niemieckiej pod zarządem Komisji Międzysojuszniczej! A owe nalepki co znaczą??? Nie jest to agitacja??? Dziwuję się bardzo, gdyż o ile mi wiadomo, nie wolno urzędnikom ani pocztowym ani żadnym wogóle agitować, jak niemieckiego tak i polskiego ducha. A zresztą znam dokładnie urzędniczkę pocztową i jej rodziców, są to rodowici Polacy a naraz tak tegie niemiaszki? Podpadło mi jeszcze, że na owej poczcie znajdował się hakatysta i agitator niemiecki pan S., który romansował z panną urzędniczką pocztową. Ciekawem bardzo, jak i poco on tam przyszedł, gdyż o ile wiem, nie wolno nikomu, oprócz listowców, do wnętrza poczty wchodzić. Takich to urzędników na naszych pocztach mamy: a wy obywatele Biertułtów, jak długo chcecie jeszcze pozwolić owym trutniom rozpieścić się na naszej polskiej ziemi? A co powie Komisja Międzysojusznicza w Opolu na owe postępowanie takich urzędników pocztowych?

Marek z Chin.

Kronika.

Wspólne głosowanie 20-go marca?

WTB donosi, rzekomo wedle urzędowych źródeł francusko-angielskich, że w Londynie wyznaczono 20-ty marca (lub jakiś temuż najbliższy) jako czasokres głosowania na G. Śląsku, i to wspólnego dla ludności miejscowej i dla tzw. emigrantów. 4 bataliony angielskie mają także wzmocnić wojska okupacyjne.

Takie postanowienie odpowiadałoby życzeniom niemieckim, a przeprowadzić je byłoby trudno, chcąc rzeczywiście dokładnie sprawdzić wyświadczenia przybyłych zewsząd „hajmatrojów”. Należy tedy odczekać potwierdzenia tej pogłoski: bądźco bądź Komisja polska ogłosi wkrótce urzędowo kiedy i w jaki sposób odbędzie się głosowanie, a wtedy przekonamy się, o ile uwzględniono przytem wyrażone na przelicznych wiecach i zebraniach życzenia polskie i wykryte dotąd fałszerskie zabiegi krzyżackie.

Hr. Thiele-Winkler zlakł się?

Hr. Thiele-Winkler, przebywający obecnie jako chory w Lucernie w Szwajcarii, nadesłał do hakatystycznej „Taegliche Rundschau” list, którego główna ośnwa brzmi następująco: „Spowodowany przez stronę miarodajną (przez kogo? Red. „Pol.”) proszę zamieścić w piśmie WP. następujące oświadczenie z moim podpisem: „Nie-niemiecką, kraj zdradzającą postawę, którą zajął mój peñomocnik generalny radca rejencyjny Schapper na zebraniu w Głogówku dnia 15-go stycznia r. 1921-go, potępiam najsurowiej: poczynię zarządzenia, upewniające to, że zarząd mojej majątności umie się całkowicie za-niemczyzna (sich voll fuer das Deutschtum einsetzen) (podp.) hr. Thiele-Winkler.”

Widocznie pan hrabia więcej ogląda się na jakąś „stronę miarodajną” (Berlin?), nie znającą stosunków górnośląskich, aniżeli na doświadczenie swoje: o dotąd chyba zaufanego peñomocnika. Nie zmienia to jednak prawdy, którą tenże p. radca Schapper, wypowiedział w Głogówku, popierając wywody hr. Oppersdorfa. Ciekawym tylko będzie sposób, w jaki hr. Th. W. zamierza spowodować zarząd swoich majątności do służby dla niemieczyzny: zdaje się bowiem, że nie obędzie się tu bez karygodnego nacisku.

Katowice. Komitet Sierocińca Polskiego im. dr. A. Mieleckiego otrzymał od relencji pozwolenie na urządzenie kolekty aż do 31. marca br.

Ks. Jarczyk.

Ochojec. W celu założenia Towarzystwa Polek w Ochojcu uprasza wszystkie Kobiety i panny na zebranie dnia 28. 2. 21. o godzinie 2-giej po południu u pana Mainki w Ochojcu (referentka przybędzie) zwołujący Jan Zychow.

Bytom. Uprasza się polskie kobiety z Bytomia w czwartek 24. lutego o godzinie 5-tej po południu przybyć na zebranie na sali „UI” w celu założenia towarzystwa kobiet. Zwołujący.

Bytom. Przed sadem przysięgłych odbędzie się 24-go bm. proces przeciwko ślusarzowi Henrykowi Myrczykowski, oskarżonemu o zastrzelenie osławionego Teofila Kupki.

Zawadzkie. Tutejsza policja plebiscytowa ujęła w piątek pewnego obywatela z okolicy Kieleczy, podejrzewając go o kłamownictwo. Wkrótce atoli nadjechał stamtąd kilka wozów z ludźmi, którzy siekierami i innymi narzędziami uwolnili go z więzienia. Wezwani na pomoc żołnierze francuscy przybyli za późno.

Rudziniec. Robotnik kolejowy J. Mazurek z Niezdrowic, nie widząc nadjeżdżającego nadzwyczajnego pociągu wojskowego, wpadł pod koła, które poszarpały go w kawały.

Borzęcin, powiat raciborski. (W i c h r z e n i a.) W niedzielę dnia 13. lutego miał się tu u nas odbyć wiec z poręki „O. Volkspartei”. Niemcy atoli dotożyli wszelkich starań, że wiec ten odbyć się nie mógł. Głównymi sprawcami są tu-tejszy pan S. i pan B. Panowie ci w niesłychany sposób terroryzują ludność polską i wpłynęli na oberzystę tak, że ten sali na wiec nam odmówił. Z powodu niedopuszczenia do wiecu polskiego panuje w naszej wiosce wielkie rozgoryczenie, albowiem wiece niemieckie odbywać się mogą spokojnie, a wiecu polskiego, którego on tak bardzo pragnie, urządzić nie możemy. Możemy wam, panowie Niemcy, powiedzieć, że godzi na wyzwolenia naszego z niewoli niemieckiej dla nas nadechodzi, wtenczas wszyscy oddamy głosy nasze za ukochaną Matką naszą Polską i pewni jesteśmy, że mimo szylan i teroru waszego zwyciężymy. Wy zaś, panowie hakatysci, możecie pomysleć o pakowaniu waszych manatek, albowiem w wolnej Polsce dla was miejsca nie będzie. Nie damy ziemi, skąd nasz ród... bo zwyciężyć chcemy i zwyciężymy. Tak nam dopomóż Bóg. Prosimy, aby list ten powtórzyły także inne czasopisma, a zwłaszcza „Kath. Volksztg.”, mająca tu licznych czytelników. Kilku obywateli.

Krzyżanowice, pow. raciborski. W niedzielę, 13-go bm. odbyło się u nas zebranie Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Jako referent p. Alojzy Matuszek z Syryni, dał nam pogląd na obecne stosunki gospodarcze. Pó doswć ożywionej dyskusji zabrał p. Matuszek jeszcze raz głos, wskazując na obecne położenie polityczne. Losy nasze — mówił p. M. — niedługo się rozstrzygną, stoimy przed wielkimi zadaniami na polu politycznym. Jako robotnikom nie może nam być obojętnem, kto weźmie ster w rękę na G. Śląsku. Jeżeli my robotnicy byliśmy dotychczas ostoją polskości na G. Śl., to też rościmy sobie prawo do tego, aby być gospodarzami tej ziemi. Jako lud, jako robotnicy, musimy mieć swoich zastępców w rządzie i w sejmie G. Śl. Należy nam być nie tylko w organizacji zawodowej ale i politycznej. Robotnik jest dopiero wtenczas świadom swoich praw i obowiązków, jest całym człowiekiem, jeżeli należy do obu organizacji. Naszą organizacją polityczną, która powstała z poręki naszej organizacji zawodowej, jest Narodowa Partya Robotnicza. W niej się gromadzić powinniśmy wszyscy. Trafne przemówienie p. Matuszka miało ten skutek, że zebrani zgodzili się jednogłośnie na założenie filii N. P. R. Do zarządu wybrano pp.: prezesem Izidor Harazim, sekretarzem Alojzy Hanslik, skarbnikiem Antoni Szucha. Panu Matuszkowi za jego trafne i ciepłe słowa składamy szczerze Bóg zapłać. Nowej filii N. P. R. Szczęść Boże!

Opole. Pociąg pocięszy przejechał tu po-wnego żołnierza francuskiego.

Są nadzwyczajny skazał technika Winklera z Małopiany na 4 mies. więzienia za przechowywanie 2 karabinów w laboratorium, a pewnego handlarza z Katowic na 150 mk. kary za niedozwolone przechowywanie rewolweru służbowego wraz ze strzelivem.

Olesno. 5 opryszków uzbrojonych wtargnęło do posiadłości siodłaka Gelsoka, gdzie pod grozą rewolwerów wymusili 7 tys. mk. Wezwana wkrótce policja pleb. ujęła 4, lecz jeden z nich, wyrwawszy się uciekał, w toku czego zastrzelono go.

Gronowice, pow. oleski. (Może poskutkuje.) Napróżno ludność polska powiatu naszego dopominała się u władz koalicyjnych ukrócenia jawne-

go teroru band szostuplerskich. To też, rozuchwalono bezkarnością szajki grasującej tu w znany sposób. Gdy zaś w wiosce naszej odbywał się 17-go bm. o g. 6-tej wieczorem wiec plebiscytowy, przybyło zewsząd 40 szostuplerów uzbrojonych, rzucili się nagle na mówcę p. L. i sponiewierali go; w końcu udało mu się jednak wykraść się z rąk dziczy i schronić u pewnego gospodarza. Uwiadomiony zaraz kontroler powiatowy raz przecież postanowił zająć się sprawą aatychniast energicznie. Wysłał tedy komisję, złożoną z 2 oficerów angielskich i 1 francuskiego, przytem 2 urzędników z Apo i po kilku zastępach podkomisarja i w pleb. polskiego i niemieckiego. Wyruszone o 11-tej do Gronowic, gdzie zastano jeszcze szajkę szostuplerów, liczącą około 30 chłopów. Zgrali ją z miejscem - ostrzelali samolaz, na co przybyli odpowiedzieli również strzałami, raniąc dwu rozbojników, których też wkrótce ujęto; pozostali rozprzeczli się, lecz dopiero ok. 3-ciej w nocy przywrócono spokój całkowity. Z zeznań ujętych drabów wynika, że szajka ta składa się przeważnie z nauczycieli i z leśników! Może to przebiegło osobiście niebezpieczeństwo spowoduje władze koalicyjne, że położą kres agitacji bandyckiej różnych urzędników.

Wrocław. Do grobowca feldmarszałka księcia Bluechera w Krzyżowicach wtargnęli włamywacze i oderwali wieko trumny, szukając kosztowności, których jednak nie znaleźli. Przy tej sposobności stwierdzono, że zwłoki utrzymały się dobrze. Tym sposobem odwiedzili już „lepsi goście“ grobowce, gdzie spoczywają: królowa Ludwika, starcy Wilhelm, Bismarck, Molke i inni; śnać złodzieje, dobrze uczyli się w szkole historii pruskiej; pamiętają, gdzie leżą wielkie figury i zarazem na nich samych doświadczają swojego ducha krzyżackiego.

Berlin. Po raz pierwszy od czasu rewolucji ukazała się 20 bm. „Kreuz-Ztg.“ znów z nastółkiem, zawierającym hasło okalające żelazny krzyż: „Vorwaerts mit Gott fuer Koenig und Vaterland“. Zdało się, że pewność zwycięstwa reakcji w wyborach dodała jej odwagi.

Sprawy towarzystw, zebrań, wie i itd.

Filie N. P. R., które jeszcze adresów zarządu filijnego nie podały do biura, uprasza się, by to uczyniły aatychniast.

Za zarząd dzielnicowy
Fr Roczczak.

Pokwitowanie.

Zebrało się składki dobrowolnych na Tow. Pols. Czerw. Krzyża: Pan Rummfeld 2 mk., p. Kwiczek 2 mk., p. Nako 2 mk., p. Paweł 5 mk., p. Bzdok 2 mk. Na Wieczorku u p. Pietruszków 65.45 mk. Pan Reclaw 10 mk. Zebrane na posiedzeniu Tow. Polek w Katowicach 127 mk. Na lekcji Mazura z Tow. Pogoń 19 mk., p. Wadryński 4 mk., Bank Przemysłowców 1000 mk., p. Mrozek 50 mk., p. Stawowy 5 mk., Stetler 5 mk., przez p. Knasta 7.40 mk., z wylosowania na zabawie Tow. „Pogoń“ w Katowicach 400 mk., Bank Ludowy 500 mk., wylosowania na zabawie Tow. Polek w Katowicach 420 mk., filja górników Karbowa przez p. Związkę 51 mk., p. Neuman 500 mk. polsk. — Wszystkim składkom.

— (Składki na Sierociniec Polski, w Katowicach a mianowicie: Bank Ludowy w Bytomiu od p. Augusta Kotzura z Chebia mk. 115,— od p. Dr. Parczewskiego z Bytomia mk. 1000,— od tow. Katyna w Piłkarach mk. 200,— od p. Pietruszkowej mk. 50,— od Tow. Przedświt z Rozbarku mk. 123.80 od p. Retzlafta z Bytomia mk. 50,— zebrane na wiecu w Mlechowicach mk. 100,— od p. Młakowej Martyny mk. 5,—; zebrane na wiecu w Brzezinach mk. 500,— od p. Małki Jana mk. 10,—, od Tow. Polek w Solarni mk. 100,— procent od tych wpłat mk. 5.35. Bank Ludowy — Volkbank — w Katowicach.

Za redakcję odpowiada Stanisław Kosicki w Zabrze. — Nakładem Spółki Wydawniczej „Polak“ w Katowicach. — Członkami i drukami Narodowej Partii Robotniczej w Katowicach.

Kwit do zainisania „Polaka“ na pocztę.

Postbestellungsformular.

Unterzeichneter abonniert hiermit bei dem hiesigen Postamt für den Monat März 1921 auf die in Katowitz O.S. 6 mal wöchentlich erscheinende Zeitung

„POLAK“

für 3,70 Mk., mit Abtrag 4,00 Mk.

(Imię i nazwisko):

(Mieszkanie):

Obige Mk. erhalten zu haben bescheinigt

....., den 1921

Postamt

Kwit ten należy wyciąć i napisać imię i nazwisko i wraz z pieniędzmi oddać na pocztę.

W środę, dnia 23. bm. w Bismarkhucie, sala Goldsteina o godz. 6-tej.
W czwartek, dnia 24. bm. w Mlechowicach, sala Schindlera o godz. 6-tej odegra

trupa amatorska „Wesołość“

śliczna sztuka ludowa
„Wigilia św. Andrzeja“.
bardzo zabawna krotoczwila „Moja córeczka“ i prześmieszna farsa „Koczkodrowe swaty“.

Obwieszczenie.
Wydawanie marek na cukier i marek na chleb na miesiąc marzec 1921 roku odbywa się od czwartku, dnia 24. do poniedziałku, dnia 28. lutego w miejscu wydawania przy ulicy Młyńskiej 4 pokój 2, w następującym porządku po okazaniu karty wyjazdu na żywność:

Miejsce wydawania I.			
Czwartek	24. 2. 21.	1—	500
Piatek	25. 2. 21.	501—	1000
Sobota	26. 2. 21.	1001—	1500
Poniedziałek	28. 2. 21.	1501—	200

Miejsce wydawania II.			
Czwartek	24. 2. 21.	2001—	2500
Piatek	25. 2. 21.	2501—	3000
Sobota	26. 2. 21.	3001—	3500
Poniedziałek	28. 2. 21.	3501—	4000

Miejsce wydawania III.			
Czwartek	24. 2. 21.	4001—	4500
Piatek	25. 2. 21.	4501—	5000
Sobota	26. 2. 21.	5001—	5500
Poniedziałek	28. 2. 21.	5501—	6000

Miejsce wydawania IV.			
Czwartek	24. 2. 21.	6001—	6500
Piatek	25. 2. 21.	6501—	7000
Sobota	26. 2. 21.	7001—	7500
Poniedziałek	28. 2. 21.	7501—	8000

Miejsce wydawania V.			
Czwartek	24. 2. 21.	8001—	8500
Piatek	25. 2. 21.	8501—	9000
Sobota	26. 2. 21.	9001—	9500
Poniedziałek	28. 2. 21.	9501—	10000

Miejsce wydawania VI.			
Czwartek	24. 2. 21.	10001—	10500
Piatek	25. 2. 21.	10501—	11000
Sobota	26. 2. 21.	11001—	11500
Poniedziałek	28. 2. 21.	11501—	12000

Wydawanie odbywa się codziennie przed południem o godzinie 8 i pół do 12 i pół i od godz. 3 i pół do 5 po poł. w sobotę od godz. 8 i pół do 12 i pół przed południem.
Przy odbiorze kart należy zwracać na dołączone wydanie ponieważ późniejsze reklamacje nie mogą być uwzględnione.
Wydawanie marek na spirytus dla rodzin z dziećmi poniżej 3 lat odbywa się od dnia 2. marca 1921 r.
Katowice dnia 22. lutego 1921 r.
Magistrat.

U handlarza kartofli Reinholda Fischera, ul. Holtzgo 18 sprzedaje się kartofle w cenie 40.00 mk. za centnar. Piśmiennie zezwolenia na kupno mogą być otrzymane w naszym Urzędzie Żywnościowym przy ul. Młyńskiej 4, 1 wejście pokój nr. 19-20.
Katowice, dnia 22. lutego 1921 r.
Magistrat.

Druhowie!
Rozpowszechniajcie „POLAKA!“

Czytajcie wszyscy!!

Bardzo ważne rozporządzenie Komisji Międzysojuszniczej w Opolu!

Osoby uprawnione do głosowania kategorii A i C, które opuściły obszar Górnego Śląska po 1. październiku 1920 i są do list uprawnionych do głosowania wpisane, nie mogłyby głosować, o ile nie mają legitymacji czerwonej lub zielonej. Muszą przeto na przepisany formularz wnieść do Komitetu Parytetycznego gmin, w której są wpisane prośbę o przepuszczenie do wjazdu na Górny Śląsk, która im równocześnie będzie służyła jako wykaz głosowania. Prośbę tę należy zaopatrzyć w dwie nowsze fotografie.

Ostatni termin w którym te prośby muszą już być 3. marca!

Rodzice, Bracia, Siostry, Krowni, Zna'omi i Przyjaciele takich osób, które czw to dla zarobku do Niemiec, czw to do Polski na jakieś kursa lub do szkół wyjechały, wytnijcie to ogłoszenie i poślijcie je tym osobom zapisanym listem, wraz z formularzem na prośbę, który w każdym Powiatowym Komitecie Plebiscytowym otrzymać możecie! Równocześnie do • sie Powiatowym Komitetom o osobach, o których w wczasie z Górnego Śląska po 1. października 1920 wiecie, podając ich obecną adres.

Pomóżcie siostram i braciom, którzy wyjechali, w wzięciu udziału w głosowaniu, uratujcie te głosy dla Polski!

Polski Komisarjat Plebiscyt. w Bytomiu.

na Sierociniec Polski.

Skladajcie ofiary

Towarzystwo Czytelni Ludowych w Katowicach.

Lekcje polskiego
rozpoczynamy dnia 15-go lutego 1921 r. przy kościele Najświętszej Marii Panny.

Wszystkich członków
uprzejmie zapraszamy do regularnego wzięcia udziału w nauce polskiego.

Nieczłonków,
którzyby chcieli także wziąć udział w naszych lekcjach, prosimy najprzód o wstąpienie do towarzystwa. (Składka wynosi tylko 5 marek.)

Lekcje odbywać się będą trzy razy tygodniowo bezpłatnie (tylko dla członków)

Zgłoszenia przyjmuje się w sekretariacie T. C. L., ulica Holtzgo 3, pomiędzy 2—4 godz. po poł.

Wszyscy członkowie mają prawo korzystania z obszernej biblioteki.

Gdzie można kupić najtaniej wszelkie towary kolonialne i żywnościowe?
Kiksmanna nast. Wilhelm Waniek
ul. Poprzeczna 13. Szopienice Telefon nr. 1661.

Wszelkie prace w zakres drukarstwa
wchodzące
wykonuje szybko, tanio i gustownie
DRUKARNIA
Narodowej Partji Robotniczej